

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

Уважного ставлення дослідників останнім часом вимагає питання щодо актуальних проблем сучасної психології та педагогіки. Процеси, що зараз відбуваються у модернізованому суспільстві, не можуть проходити повз психологічну та педагогічну сторони розвитку кожної людини як індивіда. Багато досвідчених психологів висловлюються з цього приводу дуже різнопланово і неоднозначно, що викликає велику кількість суперечок. Це ще більше підігріває інтерес до цієї теми з боку людей, які пов'язані з психологічною, педагогічною, виховною сферою, що, безумовно, доводить актуальність порушеної проблеми.

На підставі вивчення психолого-педагогічної літератури [1;3;4;5;6;7] відомих професорів, у ході дослідження виокремлено дві категорії проблем: внутрішні та зовнішні.

Прикладом про внутрішню теорію може стати питання про індивідуально-психологічні особливості особистості в наш час. Завдяки розгляду цієї теми, можна дізнатися про направленість, емоційне сприйняття, темперамент, стійкість нервової системи людини. Також відомо, що поняття «індивідуально-психологічні особливості» вперше з'явилося завдяки Френсісу Гальтону [5, 6].

Розглянути такий великий обсяг інформації змістовно можна завдяки таким психологічним тестам-діагностикам, які існують для аналізу: тести-опитувальники, професійні бесіди, асоціативні ігри та тести з малюнками. Їхня мета – дати ґрунтовні свідчення щодо оптимізації навчання, виховання, наявність сильних сторін особистості, оцінки та підбору персоналу на підприємства, профорієнтації [5].

Доктор психологічних наук К.М. Гуревич вважав, що найбільш дієві тести – це опитування, тому що «в них укладені питання, що повторюються, тільки в інших формулюваннях; завдяки їм можна визначити, чи чесно відповідає випробуваний на питання або ні». Завдяки працям Реймонда Кеттелла можна дізнатися про базові риси особистості підлітків, дошкільників та дорослих, виявити імовірність соціопатії, неконтрольованої поведінки [1, 6].

За допомогою результатів різноманітних тестів сучасні педагоги можуть оптимізувати процес навчання, зробити його більш ефективним та результативним.

Згідно з вище викладеною інформацією, існує ще одна категорія проблем – соціодинамічні теорії особистості, які характеризують та описують людину суто за її поведінкою. Вони існують на базі зовнішнього впливу – від середовища, атмосфери в сім'ї та близького оточення індивіда, тож, поведінку розглядають як реакцію на навколишнє середовище. Такі питання є основою робіт про соціальний біхевіоризм Б.Скіннера та А.Бандури [5, 7].

М. Воронцова та В. Макаров виокремлюють дві направленості поведінки: реактивна та активна [2]. Реактивна – реакції, пов'язані суто з внутрішніми та

зовнішніми стимулами. Активна – здатність людини до вибору мети, цілей та форми досягнення бажаного; результат мотиваційного впливу на свідомість людини.

Для того, щоб пояснити поведінку іншої людини або, навіть, свою, треба брати до уваги декілька факторів: спостереження за проявом психіки, умови ситуації, в яких живе особистість та уміння аналізувати усі явища правильно[2,4].

Отже, психологічні та педагогічні знання дозволяють пізнати формування особистості як суб'єкта життєтворчості, зрозуміти основні мотиви поведінки та взаємодії з суспільством через основну діяльність людини, прослідкувати та дати аналіз соціально-значущим взаєминам, психічним особливостям індивідів. Уважне спостереження та ґрунтовний розбір результатів дослідження – це обов'язкові навички для керівника, психолога, вчителя та великий досвід для повсякденного життя. Актуальні проблеми сучасної педагогіки та психології мають велике значення для оптимізації усієї людської діяльності.

Список використаних джерел

1. Акімова М.К., Гуревич К.М. (ред.) Психологическая диагностика: Учебник для вузов. СПб.: Питер, 2008. 652 с.
2. Воронцова М.В., Бюндюгова Т.В., Макаров В.Е., Моздокова Ю.С. Социальная реабилитация в социальных службах. Учебно-методическое пособие. Таганрог Изд-ль С.А. Ступин, 2015. 302 с
3. Общая психология: в 3 т. Том III в 2 кн. Книга 1. Теории личности : учебник и практикум для вузов / Р. С. Немов. 6-е изд., перераб. и доп. Издательство Юрайт, 2020. 319 с
4. Павелко Н.Н., Павлов С.О. Психология и педагогика. Москва: КноРус, 2012. 496 с.
5. Педагогическая психология. В 2 ч. Часть 2 : учебник для СПО / А.И. Савенков. 3-е изд., пер. и доп. Москва: Издательство Юрайт, 2018. 186 с. (Серия: Профессиональное образование).
6. Проблемы современной психодиагностики личности : теория и инструментарий : учебное пособие / Н. В. Матяш, Т. А. Павлова. Москва - Берлин - Директ-Медиа, 2020. 172 с.
7. Шамионов Р.М. Психология социального поведения личности: Учеб. пособие. Саратов: Издательский центр «Наука», 2009. 186 с.

Хоминська Т.М.

Державний біотехнологічний університет

ГЕНДЕРНИЙ КОМПОНЕНТ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

У контексті Національної стратегії розвитку освіти в Україні, із врахуванням європейського вектору освітніх реформ актуалізується потреба у переосмисленні феномену гендеру як індикатора демократичності та запоруки розвитку сталого громадянського суспільства, забезпечення національного